

uyper schrijft in
int de regel, dien
n waar, dat men
oe onze vaders
in, in strijd met
kinderkens, die
doopen, of, als
ten.

zijn de kinder-
vigen" zijn naar
door belijdenis
het Genadever-
f iemand in dien
eker, zoodra hij
de derhalve zijn
als „geloovigen“
alvorens na be-
„geloovigen“
iststaat.

kinderkens der
or de kerk niet
hun belijdenis
zijn kinderen
zijn ze nochtan
cht van bestaan,

en de kinder-
buiten huwelijk
teeken van een
derhalve is een
nog op allerlei
nen dan uit het
„van de kleine
dat voor „geloov-
ens belijdenis en
erk zijn, telkens
op komt, die in
eren.

e oogen gezien.
t. Hoe men het
e moeilijkheden
kens weer voor,
jk de gewoonte
vaders was, en
eren. Maar het
loer het volgen
lijdenis omtrent
wordt, en men
theoretisch niet

anwees, er ligt
onderwerp, dat
dere beslissing

de verhouding
over toch heb-
oegzaam duide-
vraag, of alleen
oopen zijn. Im-
over de vraag
e" ouders van

den, dat de er-
Gereformeerde
aar eigen doop
wat baat het
ge daarna toch
ogood als geen

moeilijkheden
heeft gevoeld.
an 1 Jan. 1888
e" daarvoor de
n. 1933.

ieden geeft Dr
liet. We wach-
discussie, door
epend, het ge-

C. V.

willen.

enzeitung" (17
in onze lezers
vertalen. Hier

stenen willen
de „Deutscher
kingen. Tegen-
de Duitschers
erklaart Scha-
loen in rijken
nschen. Want
us, zoo veel
Vij laten dan
het volk te
begeven ons
blad dan wel?
e revolutie op
kunnen (en

willen) wij geen gluijpers zijn. Stoot u alstublieft niet aan dezen toon. Deze toon is echt en beproefd en volgroeid. Als we n.l. in onzen toon toegankelijk waren en zacht en op kousenvoeten aan kwamen sluipen, dan zou terstond de belangstelling voor dit blad ophouden."

Wat in Waddens gebeurd is.

Den 21en Dec. 1936 werd in Waddens (Butjadingen) een Kerstwijdingsavond gehouden, die door den Hoofdonderwijzer en organist W. voorbereid was en geleid werd. Die Kerstwijding nu miste alle band met 't Christelijk geloof. De organist hield veeleer een rede over „Duitsch Kerstfeest" en liet o.a. liederen zingen die op de manier van de Lutherdorfbeweging waren vervalscht. Op alle tafels lagen verscheidene exemplaren van een liederenbladje, waarvan gezongen werd: „O, du fröhliche..." en „Du wunderschöne Weihnachtszeit...". De organist verklaarde toen: We behoeven wel niet alle liederen meer te zingen, maar ge kunt de blaadjes mee naar huis nemen om de liederen dan daar te zingen. Zoo werden door den organist aan de gemeente liederen toevertrouwd die „gereinigd" waren van het Christelijk geloof.

Op aandrang van de gemeente en van den predikant, die niet meer in de kerk, maar in de pastorie zouden zijn samengekomen voor het houden van de godsdienst oefeningen, als de organist langer dienst zou hebben gedaan, moest de Landesbischof hem ten slotte met verlof sturen. De godsdienst oefeningen op den 1sten en 2den Kerstdag en 's Zondags verliepen op volkomen waardige wijze. Men kon aan de gemeente merken, dat men op Christelijke wijze wilde Kerstfeest-vieren.

Op het in de kerk liggende liederenblad stonden o.a. de volgende liederen:

Vom Himmel hoch.

Vom Himmel hoch, da komm ich her,
Ich bring euch gute neue Mär,
Der guten Mär bring ich so viel,
Davon ich sing'n und sagen will.
Ich bin der goldne Sonnenschein,
Kehr jetzt aufs neue bei euch ein,
Liegt auch die Welt in Schnee und Eis,
Bald grünt das erste junge Reis.
Ich bring euch alle Seligkeit,
Mit Hoffen auf die Frühlingszeit;
Der erste süsse Maientraum,
Er weht schon durch den Weihnachtsbaum.

Es ist ein Licht entglommen.

(Singweise: Es ist ein Ros' entsprungen.)

Es ist ein Licht entglommen, kaum merkbar, still und zart.

Ganz heimlich ist es kommen, dasz ihr es kaum gewahrt,
Und hat den Trost gebracht mitten im kalten Winter,
Dasz kürzer wird die Nacht.

Das Licht, das ich nun meine, das ist der Sonne Gold;
Mit ihrem hellen Scheine ist sie uns wieder hold.
Sie küsst die weisse Flur, wach wird aus tiefem Schlummer

Die träumende Natur.

O du fröhliche, o du herrliche,
traute deutsche Weihnachtszeit.

O du fröhliche, o du herrliche, traute deutsche Weihnachtszeit!

Lichter vom Baume strahlen im Raume,
Freude herrscht, Jubel tönet weit und breit.

O du fröhliche, o du herrliche, traute deutsche Weihnachtszeit!

Kündet die Wahrheit, des Lichtes Klarheit,
Rein und klar sei Wort und Sinn zu jeder Zeit.

O du fröhliche, o du herrliche, traute deutsche Weihnachtszeit!

Treue und Freude lehret uns heute
Strahlend unseres Baumes grünes Tannenkleid.

Kerstfeest en Zonnewende.

De „Nationalsozialistische Erzieher" (officieel weekorgaan van de N.S.L.B. in de gouw Zuid-Westfalen) poogt in nr 52, 1936, „Kerstfeest en Zonnewende" met elkaar in overeenstemming te brengen, en onderwijst z'n lezers aldus: „Als wij Germaansche voorstellingen met de later tot ons gekomen Christelijke vergelijken, dan valt ons steeds weer op de groote gelijkenis die tusschen beide bestaat." Aan het eind van het artikel wordt dan met betrekking tot de Triniteitsleer gezegd:

„Ook het stelsel van de Drieëenheid vinden wij bij alle Indogermaansche volken terug. De leer van den eenen God zich openbarende in drie personen zal dan ook voor onze voorouders heel niet zoo nieuw geweest zijn; zij kwamen er wellicht beter mee klaar dan de Materialisten uit onze dagen, die zich noodeloos het hoofd breken over de vraag hoe deze leer in overeenstemming kan worden gebracht met de wiskunde.

De aanhangers van de Natuursymboliek kunnen er aanspraak op maken dat hun opvatting van de Triniteitsleer wel het meest helder is. God de vader is de Zon, de schepper, die alle dingen heeft voortgebracht. Zijn eeniggeboren Zoon is het vuur op aarde, dat de menschen verlost van koude, nacht en duisternis. Het heeft geen vader op aarde. De Zon (vroeger mannelijk) is zijn vader. Op aarde heeft het slechts een pleegvader,

die het voedt door nieuw hout toe te voegen. Zijn moeder is de aarde. Dieren en menschen, arm en rijk, vereeren het, want het leven van alle schepselen is er van afhankelijk. Het is opmerkelijk, hoe de woorden van het Tridentinum¹⁾ n.b.!) erop toepasselijk zijn: God uit God, Licht uit Licht, ware God uit ware God, verwekt, niet geschapen, van denzelfden aard als de Vader door welken alles gemaakt is.

En de Heilige Geest, die van Vader en Zoon tegelijk uitgaat en die verlicht en heiligt, is volgens die opvatting de werking der vlammen: licht en warmte. Deze drie openbaringsvormen zijn echter slechts één wezen: want er bestaat in wezen slechts één Vuur.

Neen, wij zijn geen vuuraanbidders, zooals ge misschien zoudt denken! Wij weten: Alles wat vergankelijk is is slechts afschaduw. Wij gelooven in het eeuwige, in God.

Wij weten echter ook dat elk volk Hem op zijn eigen wijze vereert."

Het zal wel niet slechts onze lezers, maar ook de onderwijzers onzer kinderen duidelijk zijn, dat zulke opvattingen niets met het Christelijk geloof te maken hebben, en daarom gezien de voor het godsdienstonderricht geldende grondbeginselen hierin niet thuisbehooren.

1) R. K. Belijdenisstuk, opgesteld bij het Concilie van Tarente.

Wel de „beginselen", maar niet wie er uit „leven" geweest....

Velen praten tegenwoordig erg veel over den nood der kerk (vertaald Duitsch, dat woord „nood"), en over haar machteloosheid. En daarbij ziet ge vaak van die erg droevige aangezichten.

Maar ondertussen is men soms geraffineerd in het nazien en uitzetten van netten met mazen. We heeten immers ook „visschers der menschen"?

Uit het „Kerkbl. der Geref. Kerken van Ned. O-Indië" knippen we iets, dat handelt over een bepaalde uitspraak der Alg. Synode der Protestantische Kerk. De vraag is gesteld naar de verhouding van de vrijzinnigen tot de Prot. Kerk. We lezen:

Het antwoord van Dr Slotemaker de Bruïne luidt, kort weergegeven, als volgt: voor vrijzinnige menschen zal er ook in de toekomst, in de Prot. Kerk plaats zijn, mits zij met overtuiging medewerken aan „de ontvouwing der belijdenis van Jezus Christus in verband met en voortbouwend op de belijdenis der Christelijke kerk van alle eeuwen", zooals die destijds in de 12 artikelen geformuleerd werd.

Voor vrijzinnige beginselen echter niet. Wie aan de „vrijzinnige levensovertuiging" wil vasthouden, die organiseere zich afzonderlijk en zoek voor eigen organisatie een zuiver technisch organisatorische verhouding tot de Prot. Kerk, waarbij geregeld wordt het aantal uit 's lands kas bezoldigde predikanten waarop men aanspraak hebben zal en het gebruik van de kerkgebouwen en dergelijke.

Dr Slotemaker de Bruïne zou deze laatste oplossing betreuren, maar haar verre verkiezen boven het vasthouden aan een fictie alsof de Prot. Kerk als uitgangspunt zou hebben, het omvatten van alle opvattingen, die in meerdere of mindere mate met het Christendom samenhangen.

De schrijver in het „Kerkbl." merkt daarbij op:

Ik denk dat ieder, die het met de Prot. Kerk wel meent, zich over deze toelichting verblijden zal.

Ze toont, dat de belijdenis-uitspraak niet maar mogelijkheid biedt tot een uitbouw in orthodoxen geest, maar dat ze positief bedoelt de eerste inzet daartoe te zijn.

De Prot. Kerk wil de vrijzinnige beginselen beslist uit haar midden uitzuiveren.

Of en in hoever dit ook leiden moet tot een uitschieten van vrijzinnige menschen, laat zij aan de gewetens dier menschen over.

Over de toelichting kan men zich verblijden, inderdaad. Over het feit n.l. der toelichting. Over haar inhoud verblijdt ik me evenwel niet. Er zal voor vrijzinnigen plaats zijn, mits zij — niet vrijzinnig zijn? Daarop komt het toch eigenlijk neer. Want het „met overtuiging medewerken aan de ontvouwing der belijdenis van Jezus Christus in verband met en voortbouwend op de belijdenis der Christelijke kerk van alle eeuwen", zooals zij die destijds in de 12 artikelen geformuleerd heeft, — dat is een met het vrijzinnig-zijn niet vereenigbare „medewerking".

Het onderstellen dus van de mogelijkheid van het voorkomen van zulke gevallen in de wereld, is een capitulatie voor de vrijzinnigheid, een prijsgeven van de orthodoxie, een indragen van het primaire vrijzinnige beginsel.

De methode van de N.S.B., toegepast in de kerk. Doe maar mee: ge behoeft het niet met onze beginselen eens te zijn. Als we u maar hebben (zegt de N.S.B.). Als we u maar niet moeten tuchtigen (zegt zulk een „kerk").

De passe-partout is uitgevonden; de sleutelen des hemelrijks zijn tot oud roest geworden.

Christus sprak over dieven en die van elders inklim-

Is verschenen:

JAARBOEK TEN DIENSTE VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN 1937.

Prijs f 1.—; gecartonneerd f 1.25.

Het is dit jaar uitgegroeid tot bijna 500 bladzijden!

Bij den Boekhandel en bij de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

men. Dat lijkt veel op de passe-partout-hanteerders der 20e eeuw.

Alleen maar: van binnen uit wordt de „looper" den indringer vriendelichst aangereikt.

Methusalem.

Een lezer zendt ons een knipsel uit een artikel van dhr J. L. A. Kremer in het nummer van November 1936 van het tijdschrift „De Wandelaar" (uitg. Schoonderbeek, Laren). Het is te vinden op pag. 394, in een artikel: Het Rijk der Angelen in Nederland (XI):

En ligt niet, aan het oude kerkpad van Beekbergen naar Uchelen, dat lijnrecht langs Engeland loopt, op een halfuur gaans de oude boerderij Methusalem, met haar geheimzinnigen naam: Mogen we als oorsprong daarvan Thusneldaheim lezen? Verbleef daar eenmaal de bruid van den man, die bijna met zekerheid moet worden aangewezen als ontwerper en uitvoerder van het verdedigingsstelsel, dat het Noorden van ons land vrij heeft gehouden van... enz. Dat deze naam Methusalem verband zou houden met het bestaan van een klooster... lijkt niet waarschijnlijk....

Onze lezer merkt op:

Moet hier niet van een duidelijk blijk van verdergaande ontkenning worden gesproken? Iemand die medewerkt en dat nog wel in een lange serie artikelen aan een tijdschrift, dat de wonderen van Gods schepping wil benaderen, die blijkbaar het Boek der Geboorten (Genesis 5) nog nimmer onder de oogen heeft gehad? Moet dergelijk geschrijf niet signaleerd worden? En moet er niet aan worden toegevoegd de bede, dat bedoelde schrijver den Bijbel eens ter hand zal gaan nemen, alvorens hij nog één letter verder op het papier durft te zetten?

Engelsche geschiedbeschrijving.

Uit de „Groene Amsterdammer" knippen we het volgende:

Vaderlandsche geschiedenis door Engelsche oogen.

Koning Willem I regeerde 190 jaar!

De Prinsen van het huis van Oranje zijn bijna altijd zonder directe erfgenamen gestorven. Philibert van Oranje, de eerste die goederen in de Nederlanden had, werd opgevolgd door zijn neef René, die geen kinderen had en het vorstendom Oranje ging weer over op zijn neef Willem, bekend als „De Zwijger". Willem II stierf aan de kinderpokken bij het begin van zijn intrede, en bij het Verdrag van Utrecht werd zijn titel losgemaakt van zijn gebied en ging over aan Johan Willem Friso, die later Willem IV werd. Als Willem I werd hij later Koning der Nederlanden als belooning voor zijn onvermoeiden strijd tegen Napoleon.

In 1830 verloor de ongelukkige monarch de provincie België en 10 jaar later deed hij afstand, om de onpopulaire katholieke gravin d'Oultremont te kunnen huwen. („News Review", Londen)

Stemmende-moeders.

Uit de „Groene Amsterdammer":

Het moet een voldoening zijn voor de gehuwde vrouwen, die bij ons door den wetgever zeer kort worden gehouden, te zien, dat Koning Boris van Bulgarije haar nu juist in het bijzonder geschikt vindt om rechten te bezitten, die haar ongetrouwden zusters onthouden blijven. Gehuwde Bulgaarsche vrouwen — mits tevens moeder — mogen voortaan stemmen, ten minste zoodra er weer gestemd mag worden!

Bezwaren tegen de „oecumenische beweging".

In het (Herv.) Weekblad „De Gereformeerde Kerk" schrijft J. Kuiper in een ingezonden stuk:

De Nederlandsche afdeling van den wereldbond tot Bevordering van „Internationale Vriendschap der Kerken" hield Maandag 26 Oct. des voormiddags te Amsterdam een algemeene ledenvergadering onder leiding van Prof. Dr F. M. Th. Böhl. Des middags werden besprekingen gehouden over samenwerking met andere organisatie's om te komen tot uitbreiding, opdat de afdeling „Nederland van den Wereldbond" beter en krachtiger haar taak zal kunnen verrichten.

Het jaarverslag werd uitgebracht door den secretaris Dr J. C. Wissing.

Tot bestuursleden als vertegenwoordigers der persoonlijke leden werden gekozen: Ds H. C. Hoogerzeil te Den Haag, voorzitter van de Haagsche afdeling en Ds E. Jansen Schoonhoven te Lichtenvoorde.

In de Ned. Herv. Nieuwe Kerk op den Dam te Amsterdam werd Maandagavond 26 Oct. 's avonds van 8.15 tot 10 uur een Oecumenische dienst gehouden, uitgaande van den „Oecumenischen Raad in Nederland", die geopend werd door Ds L. Schutte, Ev. Luth. predikant te Amsterdam met lezing van Ezechiel 39, waarna hij voorging in gebed.

Een korte inleiding werd vervolgens gehouden door den president van den „Oecumenischen Raad", Dr C. W. Th. Baron van Boetzelaar van